

Inserati se sprejemajo in velja tristopna vrsta:

8 kr., če se tiska 1krat,
12 " " " " 2 "
15 " " " " 3 "

Pri večkratnem tiskani se cena primerno zmanjša.

Rokopisi

se ne vračajo, ne frankovana pisma se ne sprejemajo.

Naročnino prejema upravništvo (administracija) in ekspedicijska na Dunajski cesti št. 15 v Medijatovi hiši, II. nadstropji.

SLOVENEČ.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:

Za celo leto . . . 10 gl. — kr.
Za pol leta . . . 5 " "
Za četrt leta . . . 2 " "

V administraciji velja:

Za celo leto . . . 8 gl. 40 kr.
Za pol leta . . . 4 " 20 "
Za četrt leta . . . 2 " 10 "

V Ljubljani na dom pošiljan velja 60 kr. več na leto.

Vredništvo na Dunajski cesti št. 15 v Medijatovi hiši.

Izheja po trikrat na teden in sicer v torek, četrtek in soboto.

Garibaldi in svoboda.

Pod tem naslovom je rimska „Voce“ prinesla spis, ki kaže prav jasno vso laž mladolaške in framasonske svobode. „Voce“ pravi: Ni napačno danes, ko so se duhovi malo ohladili, nazaj k liberalcem se obrniti in jih praskati: „Kaj ste vi pretekle dni nasadili se svobodo?“ Nato spominja liberalcev, kaj so o Garibaldi smrti počeli, kako so vse vojnice prestopili, smešne prisiljave bobnali, strašili mirne državljane, gorje žugali, žalili, psovali Cerkev, papeža, vero v imenu mrliča Garibalda.

Pričela se je s smrtjo Garibaldi celo rajda duhovnih in telesnih nasilstev v imenu svobode. Grdivna oznanila so pokrivala zidove. Veliki framason Petroni je obetal postaviti n u spominek, h kateremu bi pripomogli vsi narodi, „kateri spoznavajo edino čiščenje, dopuščeno od človeškega uma,“ to je narodi, ki niso več kristjani. „Voce“ imenuje nadalje veliko enacih zasramovanj zoper krščanstvo, kjer psovka pobija psovko. To je prav tako, kakor bi se bil pekel odprl in kakor bi katoličanstvo, ki se vendar v državni stvari imenuje „državna vera,“ ne imelo nobene brambe in ne pravice več!

„Vlada zagotovka (governo delle guarentigie) je take psovke in zasramovanja dopuščila tiskati, nabijati, ostati po stenah, dokler jih dež in nevihta s sten ne spere. To so naznanila, ki žalijo vero Rimljanov, ki so ognjena dražila, divja zaničevanja, še tudi celo državna

žuganja zoper vse, kateri še imajo krščansko zavest in jo hočejo ohraniti. Vse to je kazalo, da od vlade za svobodo državljanov ni nič brambe pričakovati, da praper svobode ti ljudje rabijo za stavnico trinoštva. Ti ljudje so zadušili vsak nasprotni glas, razširili so vsaktera strašila in potem so rekli vsemu svetu, da celi Rim je v družbah zoperklerikalcev in prostomisljakov.

Dalje pripoveduje, kako so obdivjani šolci napadli eno katoliških tiskarn, kakor besni vse potolkli, potrli, poškodovali! Toda ne eden ni bil kaznovan zaradi taci dejanj, kakoršne zakonik obsoja, svoboda prepoveduje, spodobni meščani studijo. Ko se je sodnija jela iz spanja izbujati, da bi kaj storila, je poslanec Cavallotti na nogo stopil in začel zagovarjati te neenakosti kakor junaška dela, in vse to, se vé, v imenu svobode!

V imenu svobode in enakosti državljanov pred postavlo vlada zadolženih še iskala ni! Valed tega je bilo očitno, da se smejo vse predrzniti; teraj so se rajde mladih ljudi drville po trgu in drugod; ti ljudje so ukazovali zaprati štacune, a silo so velevali očitno žalovanje po Garibaldi in v imenu svobode so z napadom žugali tistim, ki bi se obotavljali. Služabniki za očitni red pa so v spoštljiv daljavi sledili premogočnim razgrajalcem in k njihovemu protenu so pristavljali še lastna spodbudovanja.

Potem ko so štacune bile zaprte, so raz-

obesili črne zastave in bilo je zmagozlasje popolno tiste do, prosto mišljenje častljivo, ker s trinoško silo se je primoralo vse, kazati, kakor bi bili vsi enacih misel: in človekova prava so bila vesela, ker zadušena je bila pravca vesti in prepričanja pri meščanih, in liberalna društva so se smela bahati, da so ljudstvu razlagala prave pojme o svobodi!

Še bolj so pojasnili ta pojem natisnjeni listi, nabiti na vrata, na katerih je stalo previsoko povelje: Zvrševalni odbor: ob 4 popoldne vrvnate okna!

Kaj pa je med tem storila vlada? Ostala je mlačna gledavka zapovedanega „očitnega mnenja“, zadavljene vesti Rimljanov; našla je, da strašenja, žuganja, nasilstva, razdjanje tiskarne . . . te so vse poštena postavna dela! In kaj še več? Framasonski očanec Petroni, ki se baha, da je nerazumljiva bramba svobode in pravic vsem, on je smel varno psovati rimske zastopnike in jim pretiti, smel s Tarpejsko pečino žugati srenjskim svetovalcem, ki bi ne poslušali njegovega povelja, ter ne rešili Rima z avirnih klerikalcev, to je, ako bi ne poslušali njegove komande: bojno napasti Cerkev katoliško, mladenčemu trgati Kristusa in vero iz srca!

In ni se upal ne glas povzdigniti zoper tako predrzno žaljenje meščanstva, zoper tako goropadni napad na mestni zastop, zoper tako očitno teptanje svobode!

Po daljšem obravnavanju „Voce“ v sklepu

Šest vprašanj o posvečevanju nedelj in praznikov.

Spisal

P. E. H. O. S. B.

(Konec.)

XI.

Kaj je toraj jedro vsega do zdaj rečenega? Iz prvega pač to, da hvaležno priznavaš in se trdo prepričaš: da so res le najblažji in najsvetejši nagibi in neskončno očetovska ljubezen našega stvarnika primorala ukazati: posvečuj nedeljo! — In sveta cerkev hoče v svoji materinske skrbi nam le še več koristiti velič: „Posvečuj zapovedane praznike. V nedeljo in praznik vdeleži se sv. maše z dostojno pobožnostjo“.

Ako oče ali mati otroku kaj ukaže, kar bi le njemu koristilo, in dete ne stori tega, žali ta otrokova nepokorščina stariše še bolj in oni tožijo: „Kako dobro bi to zanj bilo in še v tem ne vboga“. Ali ne more ljubi Bog in sveta njegova cerkev ravno tako reči, ako ne posvečujš nedelj in praznikov?

Toraj se našega pretresovanja nov plod tako glasi: premisli natančno in izprašaj svojo vest, kdaj in kako si nedelje in praznike dosedaj posvečeval, posebnost ako nisi v ta dan blapčevskih poslov brez sile in dovoljenja

opravljal, ali sploh takšna dela, katera ta dan onesvečujejo, ter, ako si si v svesti, da se nisi ravnal strogo po božjih in cerkvenih ukazih, potrdi, se, da vzbudiš kes ter trdno skleneš, se poboljšati ter si po sv. spovedi pridobiš božjo milost in odpuščenje.

In da je tvoje spreobrnjenje resnično in vztrajno, premišluj čestokrat o tem, kar smo povedali, in če se boš še tega držal, kar ti sedaj povem, ne boš ti škodovalo.

O soboti rekel je Bog: „ona je znamenje zaveze“, one zaveze namreč, katero je Bog sklenil z izraelskim narodom. Isto to velja tudi o nedelji in o praznikih. Kristijanska vera ni drugzega kakor naša zveza z Bogom, katero je Jezus Kristus posrežoval. Kakor Izraelc še dan danes s posvečevanjem sabote priznava svojo židovsko vero, svojo vero v sv. pismo stare zaveze, isto tako priznavamo kristjani s posvečevanjem nedelj in praznikov, da smo udje po Kristusu osnovane cerkve, katera nam je dala Boga za očeta, Kristusa za brata in nebesa za domovino! Posvečevanje nedelj in praznikov je, kakor je grof Montalambert l. 1850 rekel v francoske zbornici, „temelj sv. pisma, njea znamenje in davni pogeč. Javno, občno in ne prenehavno prekršenje tega pogoja je razrušenje zaveze z Bogom. To razrušenje pa nič drugzega ni,

nego javna oznanitev nevere; kajti neizpolnjevanja pogoja posledek jedini je zatiranje vere“. In, ali nima ta mož v vsem, kar je dejal, prav?

Odkar je to dejal, minulo je 30 let, a do sedaj še nihče dokazal ni, da nedelje in prazniki te imenitnosti nimajo.

Komur je mar za vero in za blagor človeštva, komur so znani temeljni stebri, na katera je stavljeno velikanosko poslopje, človeška družba imenovano, ta bode vse moči svojega duha, vse nagibe svojega za vse kar je dobro vnetega srca, ves svoj vpliv, vse, kar le zamore pismo ali beseda, vse, kar se zamore po molitvi doseči, napel, da se uvede tisočletna pravica posvečevanja nedelj in praznikov.*

V to Bog pomozil!

*) Ravno zaradi tega sprejeli smo v naš list za podlistek ta obširnejši spis o „posvečevanju nedelj“, in pristočno želimo, da bi imel med ljudstvom kaj vspela. Sicer pa je to vprašanje postalo silno nujno, ter se obravnava po javnih shodih, po državnih zbornicah, društvih itd., zato se nam je zdelo primerno, tudi v listu spregovoriti o njem, da se nekaterim ljudem ta spis dozdeva preveč — krščanski! Toda čedalje bolj prevladuje prepričanje, ki so ga nedavno tudi v narodnem klubu na Dunaji glede judov izrekli, da namreč ne bode bolje na svetu, dokler svet zopet ne postane bolj krščanski. Vredn.

pristavlja: Svet, ko bere te besede, bo razumel, kaj je dandanes svoboda v Rimu, kam so prišla človeška prava, kaj pomeni prostomišljenje, koliko veljajo in na kaj se izhajajo obetana zagotovila, kako se pridobi demoštracijsko veličanstvo, in poslednjič, kako se vlada v src države in zagotovi po tistih, ki menijo, da so v Rim prinesli „n r a v n i r e d“ in veljavo meščanu!“

Politični pregled.

V Ljubljani 14. julija.

Avstrijske dežele.

Triški mestni zbor je imel drugo sejo zadnjo soboto pod prvosedništvom staroste Palese, kateri je najprej svoje sožalenje izrekel zaradi smrti novoizvoljenega svetovalca g. Puschl. Svetovalci so razdelili s tem svoje žalovanje, da so vstali. Potem se je prestopilo na dnevni red in potrjene so bile vse mestne volitve in tako tudi v okolici izvoljeni gg. Burgstaller, Dejak, Naberger, Nadlišek; o volitvi gg. Cesare in Pagan pa se nič ni sklenilo, ker so se zoper te dve volitvi vložile pritožbe in dotična komisija preiskav ni izvršila. V tretji seji v ponedeljek je bil za župana izvoljen zopet dr. Bazzoni in sicer — s o g l a s n o. Za prvega podžupana je bil z večino izvoljen g. Dimmer za drugega M. Luzzatto. Pri izstopu iz mestne hiše je ljudstvo z glasnimi „Evviva“ pozdravilo g. župana.

Ukaz ministra za uk in bogočastje dne 29. junija zaradi spraševanja na praškem vseučilišču se glasi tako-le:

1. Državna izpraševalna komisija ima biti tudi sedaj, ko je v djanje stopilo vseučilišče s českim poučnim jezikom, kot jednota v vseh svojih oddelkih.

Predsednik državne izpraševalne komisije za zgodovinsko pravo ima odslej, kakor doslej, spraševance napotiti posebnim (specijalnim) komisijam.

2. Vsakemu spraševancu (kandidatu), ki je izprašan pred izpraševalno komisijo v Pragu, brez razločka, na katerem vseučilišču je hodil k predavanju, daje se na prosto voljo, se li dá izprašati izključljivo v nemškem ali v nemškem in češkem jeziku?

3. Ako se kdo daje spraševati v nemškem in češkem jeziku, mora vendar iz ene stroke sprašan biti v nemškem jeziku.

Stroke, ali stroko za (tako) spraševanje izvoli si vselej kandidat sam.

Pri sodnijskem državnem izpitu so vse štiri vrste prava, kakor so našteje v juridičnem učnem redu dne 2. oktobra 1855 (namreč avstrijsko državljansko pravo, kupčijsko in menjiško pravo, civilne pravde in obravnave razen prepirnih pravd, kazensko pravo in tožbe) le jedna sama stroka.

4. Ako kandidat dokaže pri spraševanju sicer dovolj strokovne vednosti, a se spozna pri glasovanju, ki se ima za to posebej izvršiti, da ni zadost v nemščini poučen, ima pozneje iz tiste stroke, ako pa jih je bilo več, iz njih jedne, v kateri je bil sprašan v nemškem jeziku, izpit ponavljati v obroku, kakor ga mu stavi komisija po obstoječih pravilih, v nemškem jeziku. Preden se ta preskušnja ne dostoji z uspehom, nima pravne veljave uže napravljene državni izpit. Komisija za ponavljane izpite se sestavlja po navadnem načinu.

5. Dohtarstvo prava, ki se je zadobilo na vseučilišču s českim učnim jezikom, ima jednako veljavo z državnimi spraševanji popolno dovršenimi le takrat, ako je spraševanec dostal

vsako teh spraševanj (rigoroso) vsaj v jedni stroki v nemščini z dobrim uspehom (§. 3).

6. Obstoječe določbe postajajo veljavne s 1. oktobrom 1882; vse uže obstoječe postave o državnih spraševanjih, ako niso s temi v nasprotju, ostanejo tudi z naprej veljavne.

„Pokrok“ dne 10. julija zagotavlja, da je ta ministerski razglas, ki vreduje jezikovo vprašanje pri izpiti na juridični fakulteti v Pragi, sestavljen z vednostjo in porszumljenjem zapuhtih mož čeških profesorjev.

„Bohemija“ danes določno zagotavlja, da nikakor ne prezira važnosti naredb, o kateri se tukaj govori in pristavi konečno, da ta odlok, ne namerava nič drugega, nego da izvršuje najvišji ukaz dne 11. aprila 1881, ki določno ukazuje, da se mora tako izpraševati, da kandidatje dokažejo popolno znanje nemškega jezika ter možnost posluževati se ga.

Iz štajarskega dežel. zbora.

14. seja dne 5. julija 1882. Poslanec Syz poroča, da večina f. odb. ostane pri tem, da se ima naklad 35% na deželo privoliti, tudi poslanec Schalhammer poročevalec manjšine je sedaj za 35%. Sprejme se tedaj nasvet finančnega odseka; izreče se želja, da bi finančno vodstvo ne podajalo raznih dat, sicer je nemogoče deželnemu odboru pravo ukreniti. Sklep računa za l. 1881 se odobri. Sprejme se tudi vladni predlog zaradi riboreje z nekaterimi premembami. Graškemu mestu se privoli po dolgi debati pobirati 60 kr. na 100 kil mineralnega olja (petroleja).

Potem pride poročilo deželnega kulturnega odseka. Poročilo o delavnosti se jemlje na znanje, zastran mitnic se sklene, priporočiti ministerstvu odpravo mitnic na državnih cestah, naj se tudi odpravijo po deželnih cestah, in deželnemu zboru naj se stavijo potrebni nasveti. — Okraju Fürstenfeld se daje pripomoči 7800 gld. iz deželnega zaklada za cesto, ko se stavijo nekateri pogoji. — Deželskih živinozdravnikov hočejo k desetim še štiri nastaviti, stanujejo naj tam, kjer je politička gosposka, a vendar ta za Murau naj stanuje v Neumarktu, in za Vranski in Gornjegrajski okraj v Mozirji.

Na vrsto pride še banka za deželno obdelavo (Landescultur-Rentenbank). Poročevalec Boess nasvetuje prehajanje na dnevni red. — Dež. odb. Paierhuber ni za to, da se zavže, c. kr. namestnik pravi, da vlada želi ustanove take banke.

Poslanec Schutz v daljšem govoru povdarja važnost kmetijstva za deželo, obžaluje žalostno razmerje kmetijskega stanu, s številkami dokazuje, kako so kmetije obložene, koliko jih pride na boben, ako pojde tako naprej, pomenljivo pristavi, bode mogoče preračunati dobo, kedaj da preneha samostalni kmetijski stan, in najde za to dokazov v starejši in novejši zgodovini, prepri med plebejci in aristokrati v starem Rimu so se sukali le o zemljiškem posestvu in o dolgovih. Kmetijski stan je sčasoma zginit, nastala so velika posestva, ki so Rim pogubila. Na Angleškem je 35.000 zemljiških posestnikov, dajejo zemljo na debelo v zakup, zakupniki so še nekaj srednji stan, a pravi kmetijski stan je na zelo nizki stopinji, ni se tedaj čuditi ako slišimo od agrarnih umorov. —

Banka za deželno obdelavo naj bi kmetu posojevala denar, da bi zemljišče zboljšal, a kmet bi mogel zastaviti zemljišče za kapital in obresti. — To bi bilo res koristno posestniku, občini in okraju — a kmet je preveč zadolžen, on ne more dati zadosti varstva in bi tudi obrest ne mogel plačevati.

Ako hočejo obvarovati kmetijski stan propada, naj oprostite zemljo vknjiženih dolgov, kmetski naj varuje primerna postava novih dolgov, to je naj se mu nikar ne dovoli preveč dolga narediti na svoje posestvo, in sploh naj se osnuje postava, da bode kmetu mogoče shajati, dokler pa ni take postave, naj se stavi obrok (moratorium) za zbrisanje vknjiženih dolgov in obresti.

Potem pride še le čas, osnovati tako banko, potem bode tudi mogla kaj koristiti kmetu.

L. I. je v Spodnje-Avstrijskem deželnem zboru staval bajé dr. Granitsch predlog, ki je nasvetoval enake postave za varstvo kmetijstva. A jaz (posl. Schutz) ne stavljam dotičnega predloga, marveč slavno vlado prosim, da bi prevdarila to vprašanje in dotične postave predložila družbam (korporacijam) ki se bavijo tudi s takimi vprašanji. Sprejme se predlog dež. kult. odseka. Banke ne bodo ustanovili.

Še se v ti seji daje oskrbništvu (kuratoriju) trgovske nadaljevalne šole v Mariboru za to šolo pripomoči 300 gld. — Seja se ima nadaljevati popoldne ob 5. uri — (Pristavek ti debati).

Dveh reči se previdni gospodar naj bolj boji, luknje v streho in pa dolga na hišo. — Ako luknje hitro ne zamaši, treba mu je krov ali še celo hišo popravljati, ako pa dolga ne poplača hitro, mu pa prodajo hišo. In prej ko se človek naideja, se mu lahko to pripeti, ako pride oderuhom v roke. — Da, dal bi že šlo na kmetih, ko bi kmet mogel prešteviliti, koliko bo pridelal, a pridejo slabe letine, nesreča v hiši in pri živini, davki pa ne čakajo — in kaj potem, ako nima iz česa plačevati. — Mnogo kmetov obupa, ko vidijo, da ne bodo mogli nikdar dolgov plačati, udajo se nerednemu življenju in tako gotovo pridejo na kant. — Koliko pa tudi posestnikom dolga na grunt napravijo, kedar kmetijo prevzame, ker velja to načelo, da morajo vsi kolikor toliko enake deleže imeti. Stavimo na pr. da je kmetija, ki jo prevzame sin za očetom vredna kakih 5000 gld. — Ako mu ne narede več kakor 2000 dolga na zemljo, je še nastopivši gospodar vesel. Ako ima srečo pri hiši, ne mara plača ta dolg v 15—20 letih; potem mora pa zopet skrbeti, da svojim otrokom kaj dote da. To se uže zgodi, ako je sreča pri gospodarstvu na polji in v hlevu, ali kaj pa, če pridejo nesreče, ki v prvi vrsti zadenejo ubogega kmetskega. Pač res, vsega premisleka je vredno, kako ohraniti kmetijski stan, ki je steber vsi državi. —

Vnanje države.

Iz Ruskega prihajajo dan na dan bolj žalostne vesti. Nihilisti se razširjujejo med vojaštvom in pomorstvom. Major Tihocky, ki je bil odločen v živотно stražo carjevo, je tudi nihilist in sedaj zaprt. Cesarja je to zelo užalilo. Cesar hoče baje vse svoje premakljivo blago iz dežele spraviti.

Iz Dublina. 20.000 lib. strl. obetajo tistemu, ki pove za morilce lord Fr. Cavendisha in Tomaža Bourke.

Begunov iz Egipta prihaja zdaj na stotine z vsakim Lloydovim parnikom, vračajočim se iz Aleksandrije. Vsa pomorska mesta na Grškem, v Italiji in na Francoskem so taci begunov polna. — Zdaj so zadnji na potu, ker so vsi Evropejci Egipt zapustili.

Iz Aleksandrije. Parlamentarno bandero so pokazali (12. t. m.) po trdnjavah okoli Aleksandrije. Ladije s takim banderom

so se bližale angleškim vojnim ladijam. — V Aleksandriji se vrše strahovite reči. Izpuščeni jetniki so mesto zažgali. Evropejski oddelek je razdejan. 100 Evropejcev je po obupnem uporih bilo razmesarjenih, drugi so se rešili na ladije. Egipčanski vojaki zapuščajo Aleksandrijo in se pomikajo v notranjo deželo. — Ali je to uže konec, prve tragedije v Egiptu, ali bode sultan veroval, da z Angleži ni dobro češnje zobati, ali bode Arabi paša spregledal, da zoper silo ne zmaga le trmoglavost, ali je pa bombardiranje Aleksandrije le začetek strahovitih vojska in zapletenih vprašanj je sedaj težko uganiti. To le ve tisti, ki vodi osodo držav. — Mi le toliko vemo, začetek je storjen, neizmerno ljudi je uže sedaj nesrečnih in umorjenih, na milijone vrednosti uničen, drugih vesti še pričakujemo.

Najvažnejše vprašanja pri vsem tem je pa vprašanje zaradi „Sueškega kanala“. Nekateri mislijo, da je Seymour na svojo roko kaj ukrenil o varnosti kupčijskih ladij, ki mislijo iti preko tega kanala ne vedoč, kaj se je v Aleksandriji zgodilo; ako bi namreč Egipčanje ladije napadali, postane to vprašanje še bolj zapleteno, ker tirjali bi prizadeti odškodnino. —

Izvirni dopisi.

Iz Kočevja, 9. julija. (Birma.)
2. julija so mil. knezoškof tukaj birmovali. Dan poprej so delili zakrament sv. birme v Starem Logu, in od tam so se na večer istega dne pripeljali v Kočevje. Mestni župan z odborniki jim je šel naproti do Male gore, kjer jih je spodobno pozdravil in v mesto spremljal. Tukaj je čakal priljubljenega višjega Pastirja slovesen sprejem. Pri gimnazijskem poslopju, ovenčanem s zastavami, bila sta zbrana učiteljska zbornica gimnazije in ljudske šole v polnem številu, s šolsko mladno vred obeh zavodov. Neka učenka je mil. knezoškofu govorila ljubeznjiv pozdrav v vezani besedi, ter jim izročila krasen šopek, znak ljubezni, udanosti in veselja. Visoki gost so blagovolili pri sprejemu nekoliko pomuditi se, osrečujevaje z ljubeznjivimi ogovori zbrane čakalce. — Drugi dan so birmovali čez 1400 birmancev. Ugodno vreme je pognalo brezštevilni ljud v cerkev, ki je še za domačo faro pretesna, da je bila malih in odrasčenih v pravem pomenu natlačena. Še dvakrat toliko jih je moralo čakati vzuaj. Vsi smo se čudili, da so mogli mil. knezoškof pravi soparni gojev celih šest ur neprenehljivo prenašati.

Pri obedu smo videli razno več duhovnov domače dekanije še preč. g. tukajšnjega okrajnega glavarja, vis. č. g. dekana Ribniškega in blag. g. forstmajstra E. Fabra.

Pozno na večer istega dne so se mil. knezoškof odpeljali v Mozelj, kjer so drugi dan birmovali. Bog jih spremlja na nadaljnjem potovanju! S temi srčnimi voščili smo se od njih poslovili.

Domače novice.

V Ljubljani, 15. julija.

(Mašnikovo posvečevanje) se bode pri nas vršilo: 20. julija (subdijakonati), 22. julija (dijakonati) in 23. julija (presbiterati). Posvečenih bode 6 gg. bogoslovcev III. leta.

(Slovenščina pa škofjski ordinarijati.) Duhovščina dekanije ptujske je imela 10. t. m. konferenco, v kateri se je sklenilo, knezoškofskemu ordinarijatu lavantinskemu priporočiti jako obširno rabo slovenskega jezika. Naj pri tej priliki opomnimo, da je knezoškofjski or-

dinarijat ljubljanski duhovnikom na prosto voljo dal dopisovati mu v nemškem ali slovenskem jeziku. Mnogi duhovniki pa se še zdaj drže starega nemškega šimelja in dopisujejo nemški, kakor prej svoje dni. Prav toplo jim toraj priporočamo, naj se marljivo poslužujejo dovoljene jim pravice, in naj dopisujejo slovenski, ker je knezoškofjski ordinarijat takih dopisov vesel, in je le na ta način mogoče, naši škofiji dati pravi slovenski značaj.

(Šole, srednje in ljudske) privzemši tudi mestne ljudske šole sklepajo danes šolsko leto.

(Sprejem v sirotišnico.) Po razglasu deželne odbora kranjskega od 10. julija t. l. št. 3901 bode nekaj dečkov in deklic v začetku šolskega leta 1882/3 v sirotišnico v Ljubljani sprejetih, morebiti bodo tudi nekatere sirotinske štipendije na roko oddane. Prošnje za sprejem v sirotišnico ali za podelitev štipendij na roko naj se po deželi c. kr. okrajnim glavarstvom, v Ljubljani pa mestnemu magistratu do 10. avgusta t. l. izročé. Slavna c. kr. glavarstva in ljubljanski magistrat, gotovo pa tudi častita duhovščina bodo radovoljno vsakemu povedale, kako je treba take prošnje narediti in kaj je v njih treba dokazati.

(Novi „prerok“) o katerem je bilo te dni dosti govorjenja po Ljubljani, se piše Ignacij Sudič, govori gladko slovenski in je doma tam nekje pri Lutomeru ali Ptuj na Štajarskem ter je še le pred nekaj časom prišel v Ljubljano in se naselil v neki hiši v Florjanovih ulicah. Ni pa tukaj prodajal samo sv. pisma, ampak zbral je v svojem stanovanju tudi ljudi okrog sebe in jim pridigoval, dasi se je bil pri ljudskem številjenju oglasil za konfesionlozerja ali brezverca. Prvi tak shod je bil 25. junija. Ko je to zvedela policija, kateri omenjenega shoda ni bil naznanil, kakor bi bil po družbeni postavi storiti moral, hotel ga je magistratni svetovalec g. Perona iznenaditi pri drugem takem shodu, ki je bil nastavljen na 4. julja. „Pa „prerok“, kakor ga ljudje imenujejo, je to o pravem času zvedel, in predavanje opustil. Ko je g. Perona prišel k njemu, našel je tam le 3 ženske, katerim je nekaj bral. Policija je reč preiskovala, ženske zaslišala, in kaznovan bi bil zaradi prestopka družbene postave. Ker je pa že zadnjič omenjeni dogodek od srede 12. t. m. zvečer pokazal, da je njegovo bivanje v Ljubljani nevarno za javni red in mir, ga je v četrtek 13. t. m. policija posilno odgnala ali spravila od tod. Otpeljal se je ob 1/2 uri proti Trstu. Posebnega razuma in vednosti ni imel, kar je pač umevno pri človeku, ki je bil navaden kočijaž, preden se je lotil tega opravila, ter stopil v službo britansko svetopisemske družbe. Okoli sv. Jurija bil je v trebanjskem okraju, kjer je nevednost ljudstva nekoliko časa porabil, da je precej knjig tam raztrosil. Govoril jim je prav sladko, a tudi za eno ali nekoliko laži več se ni dosti pomišljeval. Govoril je po hišah, da je iz Rima od sv. Očeta poslan, da mora vsako hišo obhoditi in vsacemu čisto resnico povedati, da se ne bojo na sodni dan izgovarjali, da ga ni bilo k njim itd. Početkoma je svojo kupčijo opravljal prav tihotapsko, a ko se je to županstvu, žandarmeriji, okrajnemu glavarstvu in sodni naznanilo in je sprevidel, da mu te ne morejo do živega, ker se je skazal, da ima od deželne vlade dovoljenje, postal je iz skrivajočega se tihotapca, drznejši in je bolj očitno ponujal svojo robo, a tudi sedaj le takim ljudem, katerih nevednost je uporabljati upal. Ko je pa začelo vrešati in so osleparjeni k spoznanju prišli, kaj da so prav za prav kupili, jo je naglo popihal

zmed njih, gotovo nič dobrega ne sluteč. V Višnji gori, kjer je hotel svojo kupčijo zopet pričeti, so mu boje podplate namazali, se reče, s kolmi ga nagnali, da jo je moral naglo pobrisati. Od tam je bilo čuti, da jo je bil potegnil tje proti štajarski meji in je poskušal svojo kupčijo krog Krašnje. Tudi okoli Smlednika se je boje klatil in sv. pismo prodajal, kakor smo pred nekimi tedni poročali v „Slovenču“. Naj toraj ljudje čujejo, kjer se bode sedaj naselil, da škodo ne bodo trpeli na svoji duši. Na Kranjskem ne sme knjig več prodajati, ker mu je deželna vlada 12. t. m. odvzela dotično pravico.

(Pred okrajno sodnijo ljubljansko) ste bili v četrtek dve obravnavi, tožil je državnega pravdnika namestnik g. Pajk. Prvi zatoženec je bil vodja narodne tiskarne g. M. Armič, zatožen prestopka tiskovne postave, ker se je primerilo nekdanj, da je „Narod“ prepoznano bil poslan državnemu pravdništvu v pregled (cenzuro). Zatoženec se je izgovarjal, da pri državnem pravdništvu ne zapišejo vselej prave ure v dotično knjigo, sodnik pa ga je spoznal krivega in obsodil na 10 gld. kazni. — Druga obravnava je bila zoper gosp. O. Bamberg, gosp. L. Haderlapa in gosp. Suhadobnika zavoljo „Ljudskega Glasa“. Bamberg je bil tožen istega prestopka ko Armič, ker je št. 5 „Lj. Glasa“, ki se pri njem tiska, prej dal iz tiskarne ko na cenzuro, tako da je bila že prejšnji večer med ljudi prišla; zatoženec se zgovarja s tem, da do državnega pravdnika poslani deček lista ni mogel oddati, ker je bila pisarna že zaprta. Gg. Haderlap in Suhadobnik sta pa tožena, da sta se pregrešila s tem, ker prvi ni naznanil zadajega kot solastnika lista, kakor postava velewa; gosp. Haderlap opravičuje to zamudo, češ, da je gosp. Suhadobnik le administrator lista, ne pa solastnik. Sodnik razsodi, da so vsi trije krivi, in obsodi Bamberg na 10 gld., Haderlapa in Suhadobnika pa tudi na 10 gld. kazni.

(Dežela kranjska) je tožila erar za povrnitev stroškov pri kužnih boleznih. Državna sodnija je naši deželi prav dala in država ji mora povrniti 93.889 gl. 64 1/2 kr. pa 6% do 1. novembra l. 1881. Deželo je zagovarjal naš na Dunaji bivajoč odvetnik dr. Crobath.

(Francoskemu profesorju Legér-ju na čast) napravili so bili narodnjaki 13. t. m. v čitalnici večernico. Legér govori razne slovanske jezike in jih uči na pariškem vseučilišču.

Razne reči.

— Zlate maše bodo obhajali: Prečast. g. Jožef Skubic, duhovnik v pokoji, v Ribnici 26. julija; preč. g. Jurij Steierer, fajmošter v pokoji, pri Stari cerkvi 30. julija; preč. g. Janez Toman, dekan v Moravčah, 6. avgusta, in preč. g. Janez Kovačič, dekan v Trebnem, 15. avgusta.

— Duhovske spremembe v lavant. škofiji: Č. g. Karol Hribavšek, katehet iz nemški pridigar v Celji, je postal spiritual v mariborski duhovščini; č. g. Anton Bilon, župnik na Vranskem je prejel naslov duhovnega svetovalca.

— Žužemberk dobil je narodnega župana, za katerega je bil 28. junija skoraj enoglasno izvoljen, — (samo 2 glasovi ni dobil), — vrli narodnjak g. Karl Zavodnik, trgovec in hišni posestnik. Kužmanovega gospodovanja je toraj konec, vsem poštenjakom na radost in veselje.

— **Razpis učitelj. služb:** V Šiški pri Ljubljani. 1.) letna plača 500 gld., doklade 50 gld. in stanovanje, 2.) 450 gld. Na Brezovici 2. učit. služba 400 gld. do 26. julija t. l. V Nevljah pri Kamniku 400 gld. in stanovanje do 15. avgusta t. l. — V Zalogu, v Žabnici, v Olševku in Besnici po 400 gl. in stanovanje; na novo uredjeni šoli v Duplah pri Tržcu 400 gl. in stanovanje; v Poljanah 2. učiteljska služba 400 gld. vse v okraji Kranjskem — do 20. avgusta t. l.

V šolskem okraji Radovljica: V Kranjski gori, 450 gld. in stanovanje stalno, eventu. začasno do 15. avgusta. Na 2. razrednici v Dobravi pri Kropi 400 gld. in stanovanje za časno, ali tudi provizorno do 15. avgusta. — Druga učiteljska služba v Gorjah 400 gl. in stanovanje se razpisuje v stalno umeščenje do 5. avgusta. — V Litijem šolskem okraji: 1.) Na 3. razredni ljudski šoli v Zagorji 3. učit. služba, 400 gl. in stanovanje; 2.) na 1. razrednici v Žalni, 450 gold. in stanovanje; 3.) na 3. razrednici na Vrhniki 2. učit. služba 500 gl. 4.) na 1. razrednici na Polici, 400 gl. in stanovanje — do konca julija t. l.

— Cesarjevič Rudolf pride 10. avgusta v Trst gledat razstavo in bode stanoval v Miramari.

— Za popravilo cerkve v velem Lošnu so cesar podarili 400 gld.

— Letina po celjski okolici kaže silno lepo. Mož, ki je hodil po ondašnjem polju, se je kar razsolzil, ko se je spominjal svojega domačega, po toči popolno pokončanega kraja.

— V Slatinske toplice je došlo do 3. julija 574 gostov. Deželni zbor štajarski je s 27 glasovi proti 23 sklenil, da toplice ostanejo v deželnem oskrbovanju.

— Ogenj v tržaški bolnišnici. V nedeljo ob 12. uri je začelo goreti v necem magazinu tržaške bolnišnice, kder so za postelje pripravljene slamnate vreče nakopičene, plamen je uže skoz omrežje švigal, ko so ognjegasci prihiteli in pogasili ogenj v 2. urah popolnoma. Bolnikom ni bilo o tem še znano ne in tudi niso bili v nevarnosti. „Edinost“.

— Popotvanje v vzhodno Afriko. Iz Laškega nameravajo poslati potnike v preiskovanje vzhodne Afrike. Vodka jim bode C. Gregori, ki ni več novinec v takem podvzetju. Preiskovati hoče svet med rudečim morjem in etiopskim višavjem, ne samo zaradi vednosti, marveč tudi zaradi kupčije in politike. Izšli bodo iz Asab, ki je nova laška naselbina tam, od tod mislijo osnovati kupčijeko pot s tovari na kamelah. Ali bodo kaj dosegli, je važno vprašanje. Obnebe meri domače, kaj še le tujce, in bati se je krvoločnih Tribu iz Afar, ki so umorili potnika Gialletti, čegar truplo še sedaj ni pokopano. Vlada bode skusila pogoditi se z mogočnim sultanom iz Ausaa.

Poslano.

p. n. gospodom narodnim pevcem.

Pri notranjskeje narodnej slavnosti v Postojni dne 3. septembra t. l. peli bomo skupno tri zборе: „Naprej“, Dav. Jenko, „Ustaj rode“, G. Eisenhut, in „Jadransko morje“, A. Hajdrih.

Vse p. n. gg. vodje narodnih pevskih zborov in poramezna gg. pevce, ki se hočejo dejansko udeležiti omenjene slavnosti, prav uljudno prosim, da se blagovolijo prej ko mogoče za litografirane note gorajh pesem oglasiti pri meni.

V Postojni dne 10. julija 1882.

Josip Lavrenčič,
blagajnik ožjemu odboru.

Javne dražbe.

17. julija. 2. eks. drž. pos. Jurja Markoviča iz Kamnika. Sodnija Kranj. — Pojavlj. drž. pos. Antona in Urše Hren iz Zagorice. Lašice.

18. julija. 2. eks. drž. pos. Antonije Gamšek iz Račja. Račje. — 1. eks. drž. pos. Martina Jerab iz Loke (Karlovca) št. 52! 710 gl. Loka.

1. eks. drž. pos. Mateja Germek iz Lazov; 640 gld. Vrhnika. — 1. eks. drž. pos. Terezije Boh iz Zažara; 840 gl. Vrhnika. —

19. julija. 3. eks. drž. pos. Stefana Drgane iz Zgornjih Lokvic. Metlika. — 1. eks. drž. pos. Šerjakina iz Iške vasi 1895 gl. Ljubljana. — 1. eks. drž. pos. Matija Kobal iz Planine 510 gld. Vipava. — 1. eks. drž. pos. Marije Srebot iz Vodice 610 gld. Vipava. — 1. eks. drž. pos. Jakoba Vodnik iz Zaloga 2000 gl. Ljubljana. — 3. eks. drž. pos. Stefana Drgane iz Lokvic št. 27. Metlika. — 1. eks. drž. ngrada Franciške Kuzman iz Brllina 900 gld. Rudolfovo. — 1. eks. drž. pos. Jožefa Jare iz Vaš 659 gld. Ljubljana. —

20. julija. 3. eks. drž. pos. Marka Čučič iz Bojane vasi 2720 gld. Metlika. — 1. eks. drž. pos. Janeza Mikuš iz Rakitne 3886 gl. Vrhnika. 1. eks. drž. posest. Franceta Zupančič iz Vinice 676 gld. Črnomelj. — 1. eks. drž. pos. Janez Mihelič iz Jerneje vasi 155 gld. Črnomelj. — 1. eks. drž. pos. Janeza Zalaznik iz Cerkovske vasi 8040 gl. Logatec. — 1. eks. drž. pos. Ant. Jerina iz Zgornje vasi 62 gl. 8390 gld. Logatec. 2. eks. drž. pos. Andreja Ribnikar iz Gorice 200 gld. Kranj.

21. julija. 1. eks. drž. pos. Marije Kure iz Č. pl. 452 gl. Črnomelj. — 1. eks. drž. pos. Mihaela in Katarine Bižal 1200 gld. Črnomelj. — 1. eks. drž. pos. Jož. Smolnikar iz Osredka 3045 gld. Vrhnika. — 3. eks. drž. pos. Janeza Strašinec iz Krasinice 4560. Metlika. 3. eks. drž. pos. Marka Čučič iz Bojane 2720 gl. Metlika.

22. julija. 1. eks. drž., hiša Franciške Magister Hradeckijevo predmestje v Ljubljani 2550 gld. 3. eks. drž. pos. Martina Tončik iz Zgornjega Iga. Ljubljana. 3. eks. drž. pos. Jerneja Turk iz Loža. 1640 gl. Lož.

Umrli so:

9. julija. Marija Kržič, dekla, 38 let, jetika. Jakob Peteln, hišnik, 71 let starost.

10. julija. Julija Mahkota, 4 leta, griža.

11. julija. Jože Ciber, tiskar, jetika. Franciška Kotnik, hiš. posest, 62 let, srčni mrtud.

9. julija v bolnici. Rozalija Gutmacher, 24 l., strežajka, tifus; Ana Merkužič, duinarca, 44 let, jetika. — Marija Kopač sr. mrtud.

Stara gostilnica

v veliki župnijski vasi, v Št. Vidu na Dolenjskem,

z več sobami in kleti, živinskimi hlevi in vrtom, za vsako obrtnižo in kupčijo pripravna, daje se na več let v najem.

Več pove iz prijaznosti administracija tega lista. (2)

Med najstarejše in najboljše domače zdravila razširjene po celi Evropi, se štejejo **švedske kapljice.**

Posebno se priporočajo zoper take bolezni, ki pridejo iz pokvarjenega želodca ali pa iz prehlajenja. Te kaplje imajo to moč, da naredijo dober tēk, odpravijo hemorojide, črve, zlatenico, omotico, okrepčajo slabe živce, in odstranijo krč. Odpravijo se z njimi tudi debele slin, zaprti vetrovi, glavobol in slabosti v želodcu.

Salvatorjeva lekarna v Zagrebu ima star recept, po katerem se delajo te švedske kapljice, ter se razpošiljajo po celem svetu. Ena flaša velja 50 kr.

Prave švedske kapljice imajo na prodaj: Na Dunaji: J. Weiss, lekarna „pri zamorcu, Tuchlauben 17; J. Herbabry, lekar, Neubau, Kaiserstrasse 90; v Zagrebu: S. Mitlbach, Salvatorjeva lekarna. (12)

V založbi Jos. Kösel-na je ravno kar na svitlo izšla knjiga za cerkveno (cecilijsko) godbo v II. natisu:

Das Harmonium Spiel

in stufenweiser, gründlicher Anordnung zum Selbstunterricht,

verfasst und allen Freunden tieferster Musik gewidmet von

Bernhard Mettenleiter,

Chordirektor in Kempten, Mitglied des Referenten-Collegiums des „Cäcilienvereins für alle Länder deutscher Zunge“ und Präses des Diöcesan-Cäcilienvereins Augsburg.

Erster Theil. Opus 30. gr. 8°, broch.

Preis fl. 1.80 Mit der Post fl. 1.85.

Die erste Auflage dieses Werkes erschien im Mai vorigen Jahres und war in nahezu 6 Monaten schon vergriffen, gewiss der beste Beweis für die Vorzüglichkeit des Buches. Dasselbe ist im Cäcilienvereinskatalog sub Nr. 510 aufgenommen.

Einige Stimmen der Presse über die erste Auflage:

... Dieses mit einem überaus grossen Fleiss und, wie es sich von dem allverehrten Verfasser nicht anders erwarten lässt, mit einer sehr tiefen Fachkenntnis bearbeitete Buch verdient in der Kirchen-Musik-Literatur als ein „vorzügliches“ Werk begrüsst zu werden...

Beil. zur Augsb. Postzeitung 1880 Nr. 109.

... Die vorliegende Schule ist sehr fasslich, rationell, logisch und streng stufengemäss aufgebaut... Wer die Schule mit Eifer studirt, wird nicht nur ein fertiger Spieler werden, sondern sich auch einen ansehnlichen Grad von musikalischer Bildung erwerben. (2)

Köln. Volkszeitung 1880 Nr. 137.

... Eine gründliche und praktische Anleitung zum Selbstunterrichte auf diesem Instrumente... Die meisten der zahlreichen musikalischen Vorlagen: Modulationen, Vorspiele, Nachspiele, Harmonisirung etc. sind aus Mettenleiters eigener Feder und bekunden den gewandten, gründlichen und ersten Musiker. — Das Werk ist bestens empfohlen.

Fr. Schmidt, Domkapelmeister in Münster.

Za obilna naročevanja se priporoča

Katoliška bukvarna

Stolni trg št. 6.

Katsch-eva zdravilna kava

po receptu dr. Ferdinanda Katsch-a v Stuttgartu, ki jo edino pravo pripravljajo Henrik Frank-ovi sinovi v Ludvigsburgu.

Popolnoma nadomestuje dobro kavo!

Z mlekom je okusen in

redilen živež za ljudstvo; ta kava

ne draži čutnic, pa je prav zdrava, redilna in lahko prebavljiva, posebno je toraj priporočati ljudem, ki imajo slab želodec. Tudi je priporočila vredna zaradi izvrstno finega kavinega duha in male cene, in ker je brez pridevka prave kave že za kuho pripravna. (10)

Dobiva se

v vsih večjih in manjših specarijskih štacunah, mestih in po deželi.

Po znižani ceni

se dobivajo **Slomčekovi zbrani spisi** pri gosp. izdatelju Mih. Lendovškem v Ptuj (Pettau) in sicer: I. Pesni po 50, II. Basni in III. Životopisi pa po 70 kr. (4)

Pri istem oddajajo se tudi **Val. Orožnovi spisi** in to po 40 kr. broch. izvod.

Telegrafične denarne cene 14. julija.

Papirna renta 77 25 — Brebarna renta 78 05 — Zlata renta 95 90 — 1880letno državno poročilo 131 30 — Kreditne akcije 327. — — London 120. — — Ces. kr. cekini 5.67. — 20-frankov 9.58.

J. Blaznikovi nasledniki v Ljubljani.